Pavlovna käest. Töötas hiljemini Münchenis K. Millneri juhatusel ja pöördus 1874. a., pärast seda, kui ta peale suuremate Euroopa linnade käinud oli ka Egiptuses ja Süürias, Peterburi tagasi, kus 1876. a. sai akadeemia poolt kunstniku nimetuse maastikumaali alal. Võttis Peterburis osa akadeemilistest näitustest a. 1875 (»Vaade Lõuna-Tiroolist«), 1876 (»Ragaz«, »Ryva«), 1878 (»Vaade Krestovski saarelt«) ja 1879 (»Vaade Karlsbadist«) ning suri sealsamas a. 1886. Esimesel Eesti kunsti üldnäitusel 1906. a. Tartus oli M.-i töödest esitatud »Austria saadiku loss Itaalias«, »Tirooli maastik«, »Haljas Neeva kallas«, »Hiietamm Pühajärve kaldal«, »Pühajärve kallas«, »Vaade Pühajärve mõisa rõdult«, »Petrovski saar«, »Krestovski saar«, «Reichenhall«, »Alpi mäed«, »Suvemaja«, »Durnovo suvemaja«, »Ragaz«, »Mäed Calander«, »Mäed Šveitsis«, »Nixi Pavlovskist«, »Viiburi« (viimased viis etüüdid) ja kaks nimeta maali. Kolm paremat maali — »Pühajärve kallas«, »Hiietamm Pühajärve kaldal« ja »Vaade Pühajärve mõisa rõdult« (nende omanik pangadirektor J. Sihver Tallinnas), milles kunstnik teataval määral kuivast akadeemilisest käsitlusest vabanedes ilmutab enam looduselähedust, õhulikkust ja elutunnet, esinesid väljapanekutena ka I. Eesti kunsti ülevaatlikul näitusel 1919. a. Tallinnas. *A. V.*

MALM, Carl Eduard, kooli- ja vaimulik kirjanik, sünd. 10. II 1837 Tallinnas tolliametniku pojana, oli 1854—56 koduõpetajaks Amblas, õppis siis 1856–60 Tartu ülikoolis esialgu keele-, siis usuteaduskonnas. Oli Kambjas ja hiljemini Tapal koduõpetajaks ja sai 1864 Rapla kirikuõpetajaks, mis ametit ta pidas surmani 1. I 1901. A. 1878 valiti ta Lääne-Harju praostiks ja 1886 Eestimaa konsistooriumi assessoriks. 1883. a. tagandati M. 6-ks kuuks ametist. Kirjanduse alal oleks M.-i toodangust nimetada tolle aja kohta haruldaselt head luuletustõlked saksa keelest (näit.: »Üks kask meil kasvis õues«), eriti aga ladusa keelega ballaadide tõlked, nagu »Tuuker«, »Metshaldjas« j. m. M.-i algupäraseid salmikuid on ilmunud tema raamatuis »Vana ja Uut . . .« (Tallinnas, 1870) ja »Laulud nelja häälega«. Enam on M.-ilt algupäraseid vaimulikke luuletusi (näit. »100 vaimuliku laulu. . .« (Tall., 1894). Pärast surma ilmus M.-i koostatud jutluseraamat »Meie kuulutame Kristust, kes risti löödud. . .« (Tall., 1903). Koolimehena on M. kirjutanud tol ajal kaunis hea kolmejaolise koolilugemiku »Laulud ja Loud. Üks kooli-lugemise-raamat« (Tall., 1874), mis pärast veel mitmes trükis ilmus Selle materjali valik on üsna õnnestunud. Keele suhtes järgib ta peamiselt Ed. Ahrensile (vt.). M. teotses m. s. ka Eestimaa Kirjanduse Seltsi (Tallinnas) juurde tekkinud eesti kirjanduse osakonna juhtiva tegelasena.

Rapla praust K. Ed. M. (1901); Paucker, Geistl. seit 1848, lk. 74; *Alb. acad.*; Hermann, E. kirj. ajal., lk. 430–33. — Vrdl.: J. Kunder, Eesti vanemad laulikud (II tr. 1918). *M. T.*

MALTSVET, vt. **LEINBERG.**

MANASSEIN, Nikolai Avksentjevič, Vene senaator ja kohtuminister, sünd. 1835; saanud hariduse keiserlikus õigusteaduse koolis, oli M. 1854. a. peale tegev kohtu alal, eriti prokuratuuris, kus töötas Kalugas ja Moskvas, 1877. a. sai kohtuministeeriumis departemangu direktoriks, 1880. a. nimetati senaatoriks, 1885–94 oli kohtuminister, määrati peale seda riiginõukogu liikmeks. M. suri 16. IX 1895 Tsarskoje Seloos. — Läänemeremaade ajaloos esineb M. rohkeid jälgi jätjana oma senaatori revisjoniga Liivi- ja Kuramaal 1882.–83. a. Kohalikkude pärisrahvaste, eestlaste ja lätlaste suurenevast rahvuslikust liikumisest Aleksander II (vt.) ajal ja Aleksander III (vt.) esimesel valitsusaastal ärevusse sattunud ja kohaliku kuberneri Uexküll-Güldebandi passiivsusega sel puhul mitte rahul olles, astus Liivi rüütelkonna esindus Peterburis energilisi samme, et mainitud rahvuslikku liikumist valitsusvõimude poolt tugevamini ohjeldataks. Keiser vastas sellele senaatori revisjoni määramisega Liivi- ja Kuramaal, mille teostajaks nimetati M., energiline ja aus ametnik, politiliselt äge slavofiilide ideede pooldaja. M.-i revisjon kutsus kohalikus aadlis suure meelepaha tormi esile, kohalikkude pärisrahvaste poolt aga võeti see otse juubeldamisega vastu. Revideerivale senaatorile esitati eestlaste ja lätlaste poolt ülirohke hulk palveid, kaebeid, sooviavaldusi ja märgukirju, Liivimaa Eesti osast üksi oli sääraseid 44.788 eraisikult. Peale selle esitasid 173 eesti valda, nagu lätlasedki, suurema kollektiivse märgukirju. Mõlemas märgukirjas kaebati saksa keele ülevõimu üle koolides ja ametiasutisis, nõuti, et rahvakool vabastataks saksa pastorite mõju alt, samuti et kirikuõpetajate valimine antaks koguduste endi kätte seniste kirikupatroonide asemel ja et neile kohtadele võimaldataks kutsuda kohaliku rahva poegi. Edasi avaldati soovi, et senine sakslaste käes olev maaomavalitsus ümber korraldataks vene semstvo eeskujul ja vananenud kohtukorralduse asemele seataks rahu- ja vannutatud meeste kohus. Mõisa- ja talumaal lasuvad koormused tehtagu ühetaolisteks, rüütlimõisult võetagu nende senine monopoolne kõrtsi- ja jahiõigus jne.